

Loạt Bài Giáo lý Về Các Thói Xấu và Nhân Đức: Bài 6. Giận Dữ

Anh chị em thân mến, chào anh chị em buổi sáng!

Hôm nay chúng ta sẽ tạm dừng để suy ngẫm về thói hư là *con giận dữ*. Bây giờ chúng ta đang nói về những thói hư và nhân đức: hôm nay là lúc suy gẫm về thói hư giận dữ. Đó là một thói hư đặc biệt đen tối và có lẽ dễ dàng phát hiện nhất từ quan điểm thể lý. Người bị con giận dữ thống trị cảm thấy khó che giấu sự thôi thúc này: anh chị em có thể nhận ra nó qua những chuyển động của cơ thể, sự hung hãn, hơi thở khó khăn, vẻ mặt cau có và dữ tợn của họ.

Trong biểu hiện gay gắt nhất của nó, con giận dữ là một thói hư không có thời gian nghỉ ngơi. Nếu nó sinh ra từ một sự bất công phải gánh chịu (hoặc được cho là phải gánh chịu), thì nó thường được nỏ ra không phải để chống lại người phạm tội mà chống lại nạn nhân bất hạnh đầu tiên. Có những người đàn ông kìm nén con giận dữ ở nơi làm việc, tỏ ra thanh thản, điềm tĩnh nhưng ở nhà lại trở nên không thể chịu đựng nổi đối với vợ con. Giận dữ là một thói hư lan tràn: nó có khả năng làm chúng ta mất ngủ, cản trở lý trí và suy nghĩ.

Giận dữ là một thói hư *phá hủy mối quan hệ giữa con người với nhau*. Nó thể hiện sự bất lực trong việc chấp nhận sự đa dạng của người khác, đặc biệt khi những lựa chọn trong cuộc sống của họ khác với các lựa chọn của chúng ta. Nó không dừng lại ở hành vi sai trái của một người, mà ném mọi thứ vào vạc sôi: chính người kia, người khác như họ, như người khác là, là người kích thích sự tức giận và oán giận. Người ta bắt đầu ghét giọng điệu, cử chỉ tầm thường hàng ngày của họ, cách suy luận và cảm nhận của họ.

Khi mối quan hệ liên quan đến mức độ thoái hóa này, sự sáng suốt sẽ mất đi. Con giận dữ làm chúng ta mất đi sự sáng suốt, không đúng sao? Bởi vì một trong những đặc điểm của con giận dữ đôi khi là nó không thể giảm khinh theo thời gian. Trong những trường hợp này, ngay cả khoảng cách và sự im lặng, thay vì giảm bớt gánh nặng của sai lầm, lại càng phóng đại chúng lên. Vì lý do này, Thánh Tông Đồ Phaolô – như chúng ta đã nghe – khuyên các Kitô hữu nên đối mặt ngay với vấn đề và cố gắng hòa giải: “*Chớ để mặt trời lặn mà vẫn giận dữ*” (Eph 4:26). Điều quan trọng là mọi thứ phải tan biến ngay lập tức, trước khi mặt trời lặn. Nếu ban ngày xảy ra hiểu lầm, hai người không còn hiểu nhau, cảm thấy mình xa nhau, thì đêm hôm không thể giao cho ma quỷ. Thói hư sẽ khiến chúng ta thức trắng đêm, nghiền ngẫm những lý do của mình và những sai lầm

không thể giải thích được, những lỗi lầm không bao giờ là của chúng ta mà luôn là của người khác. Nó giống như vậy: khi một người tức giận, họ luôn nói rằng người khác mới là vấn đề. Họ không bao giờ có khả năng nhận ra những khuyết điểm, khuyết điểm của chính mình.

Trong kinh Lạy Cha, Chúa Giêsu khiến chúng ta cầu nguyện cho các mối quan hệ nhân bản của chúng ta, vốn là một bãi mìn: một mặt phẳng không bao giờ ở trạng thái cân bằng hoàn hảo. Trong cuộc sống, chúng ta phải đối diện với những kẻ xâm phạm có lỗi với mình, cũng như chúng ta chưa bao giờ yêu thương mọi người đúng mức. Đối với một số người, chúng ta đã không đáp lại tình yêu mà họ đáng được. Tất cả chúng ta đều là tội nhân, tất cả chúng ta, và tất cả chúng ta đều có những tài khoản phải thanh toán: đừng quên điều này. Chúng ta mắc nợ, tất cả chúng ta đều có những tài khoản phải thanh toán, và do đó tất cả chúng ta cần học cách tha thứ để được tha thứ. Con người sẽ không ở bên nhau nếu họ không thực hành nghệ thuật tha thứ, trong chừng mực họ có thể làm được. Sự giận dữ được chống lại bằng lòng nhân từ, tấm lòng rộng mở, hiền lành và kiên nhẫn.

Tuy nhiên, về chủ đề cơn giận dữ, có một điều cuối cùng cần nói. Người ta nói rằng đó là một thói hư khủng khiếp, là nguồn gốc của chiến tranh và bạo lực. Bài thơ *the Iliad* mô tả cơn thịnh nộ của Achilles, đó sẽ là nguyên nhân của “những tai ương vô tận”. Nhưng không phải mọi thứ xuất phát từ cơn giận dữ đều sai lầm. Người xưa hiểu rõ rằng trong chúng ta tồn tại một phần nóng nảy không thể và không thể phủ nhận. Ở một mức độ nào đó, những đam mê là vô thức: chúng xảy ra, chúng là những trải nghiệm sống. Chúng ta không chịu trách nhiệm về sự khởi đầu của cơn giận dữ, nhưng luôn chịu trách nhiệm về sự phát triển của nó. Và đôi khi, việc trút cơn giận đúng cách lại là điều tốt. Nếu một người không bao giờ tức giận, nếu một người không phẫn nộ trước một sự bất công, nếu họ không cảm thấy có gì đó run rẩy trong lòng trước sự áp bức của kẻ yếu, thì điều đó có nghĩa là người đó không phải là con người, càng không phải là một Kitô hữu.

Sự phẫn nộ thánh thiện quả có hiện hữu, không phải là cơn giận dữ mà là một chuyển động bên trong, một sự phẫn nộ thánh thiện. Chúa Giêsu đã biết điều đó nhiều lần trong đời Người (x. *Mc* 3,5): Người không bao giờ lấy ác trả ác, nhưng trong tâm hồn Người, Người cảm nhận được tâm tình này, và trong trường hợp những người buôn bán trong Đền Thờ, Người đã thực hiện một hành động mạnh mẽ và có tính tiên tri, không phải do cơn giận dữ, nhưng do lòng nhiệt thành đối với nhà Chúa (x. *Mt* 21,12-13). Chúng ta phải phân biệt rõ: lòng nhiệt thành, sự phẫn nộ thánh thiện là một chuyện; Cơn thịnh nộ xấu, lại là một chuyện khác.

Với sự giúp đỡ của Chúa Thánh Thần, tùy ở chúng ta tìm ra mức độ phù hợp cho những đam mê. Giáo dục chúng cho tốt để chúng hướng thiện chứ không hướng ác. Cảm ơn anh chị em.

Chuyển ngữ: Vũ Văn An

Nguồn: <http://vietcatholicnews.net>

Video: <https://youtu.be/5PDsEXkngaU>